

HRVATSKA NARODNA BANKA
Sektor platnog prometa
Direkcija za nadzor platnog prometa

Izveštaj
"BROJ I VRIJEDNOST TRANSAKCIJA PRIHVATA (UKUPNO)
NA TERITORIJU REPUBLIKE HRVATSKE"

Podaci prikazani u ovom izvještaju prikupljeni su temeljem Odluke o obvezi dostavljanja podataka o platnom prometu i elektroničkom novcu (Narodne novine, broj 147/2013.) i pripadajućih Uputa.

Ovaj izvještaj prikazuje ukupan broj i vrijednost platnih transakcija iniciranih i/ili izvršenih od strane potrošača i nepotrošača svim platnim instrumentima (platnom karticom i e-novcem) na prihvatnim uređajima ili mjestima na kojima kreditne institucije ili institucije za elektronički novac obavljaju platnu uslugu prihvata u smislu članka 3. točke 5. Zakona o platnom prometu (Narodne novine, broj 133/2009. i 136/2012.) i to neovisno o vlasništvu prihvatnog uređaja ili mjesta.

Platne transakcije prihvata prikazane su prema prihvatnim uređajima:

1. Bankomat,
2. EFTPOS uređaj,
3. Internet i
4. Ostalo.

DEFINICIJE I OPISI

1. Potrošač

Potrošač jest fizička osoba koja u ugovorima o platnim uslugama obuhvaćenima Zakonom o platnom prometu (Narodne novine, broj 133/2009. i 136/2012.) djeluje izvan područja svoje gospodarske djelatnosti ili slobodnog zanimanja, kao i fizička osoba koja sklapa ugovor o izdavanju elektroničkog novca u skladu sa Zakonom o elektroničkom novcu (Narodne novine, br. 139/2010.), izvan područja svoje gospodarske djelatnosti ili slobodnog zanimanja.

2. Nepotrošač

Nepotrošač jest pravna ili fizička osoba koja nije potrošač.

Uključuju se:

- pravne osobe (npr. trgovačka društva, ustanove, zadruge, udruge, zaklade i dr.), obrtnici i druge fizičke osobe koje obavljaju slobodna zanimanja ili gospodarsku djelatnost kad sklapaju ugovor o platnim uslugama ili ugovor o izdavanju elektroničkog novca unutar područja svoje gospodarske djelatnosti ili slobodnog zanimanja,
- subjekti koji nemaju pravnu sposobnost, a mogu biti vlasnici računa za plaćanje (npr. tijela državne uprave, predstavništva i dr.).

3. Bankomat

Bankomat/bankarski kiosk jest elektromehanički uređaj koji omogućuje korisnicima platnih instrumenata podizanje i/ili polaganje gotovog novca, prijenos sredstava, korištenje usluge davanja informacija o stanju na transakcijskom računu i drugih usluga.

U ovom izvještaju u okviru kategorije "Bankomat" evidentirane su sljedeće vrste platnih transakcija učinjenih na bankomatu i/ili bankarskom kiosku za koje Izvještajni obveznik (kreditna institucija ili institucija za elektronički novac) osigurava prihvata u skladu s člankom 3. točkom 5. Zakona o platnom prometu:

- broj i vrijednost platnih transakcija polaganja i podizanja gotovog novca,
- broj i vrijednost platnih transakcija za kupljenu robu i usluge,
- broj i vrijednost platnih transakcija polaganja kovanog novca na uređaju za zaprimanje kovanog novca,
- broj i vrijednost platnih transakcija kupovine e-novcem,
- broj i vrijednost transakcija izdavanja (punjenja) i iskupa e-novca.

4. EFTPOS uređaj

EFTPOS uređaj je uređaj koji omogućuje korištenje platnih instrumenata na prodajnom mjestu, pri čemu se informacije o plaćanjima preuzimaju i bilježe ručno na papirnim slipovima ili elektronički.

U ovom izvještaju u okviru kategorije EFTPOS uređaj prikazane su sljedeće vrste platnih transakcija učinjenih na EFTPOS (POS) uređaju za koje Izvještajni obveznik (kreditna institucija ili institucija za elektronički novac) osigurava prihvata u skladu s člankom 3. točkom 5. Zakona o platnom prometu:

- broj i vrijednost platnih transakcija podizanja gotovog novca (engl. *cash advance*),
- broj i vrijednost platnih transakcija polaganja gotovog novca,
- broj i vrijednost platnih transakcija za kupljenu robu i usluge,
- broj i vrijednost platnih transakcija kupovine e-novcem,
- broj i vrijednost transakcija izdavanja (punjenja) i iskupa e-novca,
- broj i vrijednost transakcija podizanja gotovog novca (engl. *cash back*) kada se takva transakcija može odvojiti od platne transakcije kupovine robe i usluga.

5. Internet

Pojam Internet u ovom izvješću označava prodajna mjesta na Internetu gdje je omogućeno plaćanje robe i usluga različitim platnim instrumentima, pri čemu kreditna institucija ili institucija za elektronički novac obavlja prihvata platnih instrumenata u smislu članka 3. točke 5. Zakona o platnom prometu.

6. OSTALO

U okviru kategorije "OSTALO" prikazane su transakcije prihvata na ukupnoj razini i to zbrojeno za Uređaj za e-novac, Uređaj za podizanje gotovog novca i Shemu telekomunikacijskog operatora.

Izvještaj obuhvaća platne transakcije prihvata platnih instrumenata potrošača i nepotrošača tj. fizičkih i pravnih osoba. Podaci se odnose na ukupan broj/vrijednost podataka tijekom izvještajnog razdoblja, uključujući prvi i posljednji dan izvještajnog razdoblja.

6.1. Uređaj za e-novac

Uređaj za e-novac je uređaj koji omogućuje izdavanje e-novca (uključujući punjenje fizičkog nositelja e-novca) i/ili iskup e-novca i/ili uređaj koji imatelju e-novca omogućuje da primatelju plaćanja izvrši plaćanje fizičkim nositeljem e-novca.

Uređaji za e-novac jesu:

- "Uređaj za punjenje – iskup e-novca",
- "Uređaj za prihvata e-novca".

Pod pojmom uređaji za e-novac ne podrazumijevaju se bankomati, bankarski kiosci i EFTPOS (POS) uređaji.

6.2. Uređaj za podizanje gotovog novca

Uređaj za podizanje gotovog novca je EFTPOS uređaj koji korisniku platnih usluga omogućuje samo uslugu podizanja i polaganja gotovog novca. Ovaj uređaj često je smješten u prostorijama treće osobe koja na osnovi ugovora radi u ime i za račun Izvještajnog obveznika. Platna transakcija podizanja i polaganja gotovog novca najčešće se autorizira PIN-om/potpisom.

U ovom izvještaju u okviru Uređaja za podizanje gotovog novca prikazane su sljedeće vrste platnih transakcija učinjenih na uređaju za podizanje gotovog novca za koje Izvještajni obveznik (kreditna institucija ili institucija za elektronički novac) osigurava prihvata u skladu s člankom 3. točkom 5. Zakona o platnom prometu:

- broj i vrijednost platnih transakcija podizanja i polaganja gotovog novca učinjenih platnim karticama,
- broj i vrijednost transakcija izdavanja (punjenja) i iskupa e-novca i
- broj i vrijednost platnih transakcija podizanja gotovog novca (engl. *cash advance*).

6.3. Shema telekomunikacijskog operatora

Shema telekomunikacijskog operatora obuhvaća podatke o usluzi izvršenja platnih transakcija kada se suglasnost platitelja za izvršenje platne transakcije daje nekim telekomunikacijskim sredstvom, digitalnim ili informatičko-tehnološkim uređajem (npr. korisnik platne usluge preko SMS usluge mobilnim telefonom inicira plaćanje usluge parkiranja, vožnje javnim gradskim prijevozom i sl.).

OPIS OSNOVNIH POLJA IZVJEŠTAJA

1. Kolone "Vlastita"

U okviru kolona "Vlastita" prikazane su transakcije prihvata na uređajima na kojima kreditna institucija ili institucija za elektronički novac obavlja uslugu prihvata u smislu članka 3. točke 5. Zakona o platnom prometu i to samo za kartice koje je izdala ta institucija.

2. Kolone "Hrvatski izdavatelj"

U okviru kolona "Hrvatski izdavatelj" prikazane su transakcije prihvata na uređajima na kojima kreditna institucija ili institucija za elektronički novac obavlja uslugu prihvata u smislu članka 3. točke 5. Zakona o platnom prometu i to za kartice koje je izdala druga institucija sa sjedištem u Republici Hrvatskoj.

3. Kolone "Inozemni izdavatelj"

U okviru kolona "Inozemni izdavatelj" prikazane su transakcije prihvata na uređajima na kojima kreditna institucija ili institucija za elektronički novac obavlja uslugu prihvata u smislu članka 3. točke 5. Zakona o platnom prometu i to za kartice koje je izdala druga institucija sa sjedištem izvan Republike Hrvatske.

4. Kolone "Ukupno"

Prikazuje sumu prethodnih kolona po redovima.